

Baggrunden for Avedøre Stationsby

Lars Ellgaard · Wednesday, October 23rd, 1974

I begyndelsen af 1968 nedsatte Glostrup og Københavns kommuner et fælles embedsmandsudvalg, der skulle udarbejde en betænkning om, hvordan den kommende Avedøre Stationsby skulle udformes. Når København kom ind i billedet, skyldtes det, at København ejede størstedelen af arealerne. Der var behov for et samlet areal på 69 hektarer, hvoraf København ejede 45 og Glostrup 8, medens resten var på private hænder.

I maj 1969 blev betænkningen forelagt politikerne, og derefter udarbejdede byplanarkitekterne Skaarup & Jespersen en bebyggelsesplan, der den 30. oktober 1969 var så langt fremme, at overborgmester Urban Hansen og borgmester F. A. Elmerkjær på et pressemøde på Glostrup Rådhus kunne redegøre for de omfattende planer. "Tak for behageligt samarbejde!" sagde Elmerkjær til overborgmesteren med tanke på de lykkeligt afsluttede forhandlinger om erhvervelse af Københavns arealer. Urban Hansen forstod godt den elmerkjærske tilfredshed. Glostrup skulle betale 23,9 mio. kr., hvilket svarede til 60 kr. pr. kvadratmeter – en pris, som overborgmesteren mente lå i underkanten af markedsprisen. Så billigt kunne København ikke selv købe jord. (Til gengæld indgik der en tilbagekøbsklausul, som nok kan komme til at skabe problemer i fremtiden.)

Fæstningsbyen

Et usædvanligt projekt var det. Det kommende bysamfund blev karakteriseret som en slags fæstningsby, bygget efter middelalderlige principper. Arkitekterne lagde ikke skjul på, at de havde hentet inspiration i Dubrovnik ved Adriaterhavet – en by, der rummer kvaliteter, som også moderne byplanlæggere altså kunne fængsles af.

I en højde af 8-10 meter skulle hele byen omgives af en ringmur, der kun skulle gennembrydes et par enkelte steder. Muren skulle dog ikke bestå af massivt murværk med skydeskår og vagttårne, men af etageejendomme indeholdende i alt 1.050 lejligheder.

Tæt ved stationen skulle der knejse et højhus, fra hvis øverste etager man mageligt skulle kunne se til Sverige! Hensigten med at planlægge en by på godt en kilometer i diameter, delvis isoleret fra den omgivende verden, havde været at give beboerne en stærkere fornemmelse af at bo i et bysamfund. Man søgte – som det også er blevet udtrykt – i videst muligt omfang at overføre stemningen fra en middelstor, mere eller mindre selvforsynende provinsby.

Naturligvis var institutioner og alt andet planlagt efter de mest moderne principper. Det

var visselig ikke middelalder det hele! Ca. 8.000 indbyggere regnede man med. Indflettet i et varieret gadesystem for den kørende trafik skulle der anlægges et udstrakt stisystem for gående og cyklende, der skulle kunne bevæge sig i hele området uden at møde biler.

Som kuriosum kan nævnes, at denne bebyggelse, der med et skævt smil blev kaldt en fæstningsby, grænsede op til et regulært militæranlæg, nemlig det rekreative område Vestvolden, der i provisorietiden opførtes som et led i Københavns meget omdiskuterede befæstning. "Den kønne, stilfærdige Vestvold" kaldte boligselskabet den i sine brochurer.

Stationsbyen skulle opføres af Glostrup Boligselskab og Arbejdernes kooperative Byggeforening (AKB), således at de to selskaber delte den store opgave. Selskaberne havde tilsagn om at kunne erhverve arealerne fra de respektive kommuner. Arkitekt og hovedentreprenør skulle være Kooperativ Byggeindustri A/S (KBI).

Den spæde begyndelse til Glostrup Boligselskabs byggeri i Avedøre var i øvrigt en børneinstitution på Ærtebjergvej. Den blev taget i brug i 1971 og drives fortsat som en selvejende institution.

I februar 1972 gav Glostrup Kommunalbestyrelse grønt lys for ydelse af regaranti til den sydlige del af den store bebyggelse. Helt uden diskussion skete dette ikke. Således gav den socialdemokratiske ordfører, fritidskonsulent Gunner Larsen, udtryk for en vis bekymring for økonomien i betragtning af, at nabokommunerne havde store problemer med at få det dyre nybyggeri udlejet, men på visse betingelser sagde kommunalbestyrelsen dog ja. I dette byggeafsnit indgik det planlagte højhus, kaldet "Store Hus", der hørte til Glostrup Boligselskabs andel i byggeriet. "Danmarks mest spændende byggeri", blev projektet kaldt i Folkebladet.

Avedøre Station på Køge Bugt Banen indvies 1972

I løbet af sommeren 1972 gik KBI i gang med første etape af stationsbyen, og den 30. september blev Køge Bugt-banen og dermed også Avedøre Station indviet. Det skete med pomp og pragt. Et æreskompagni fra Avedørelejren præsenterede gevær, medens regentparret skridtede fronten af. Et militærorkester spillede, og børnene råbte hurra og viftede med en skov af dannebrogssflag.

Det var kun AKB's andel (Syd), der arbejdedes på. Højhuset, som Glostrup Boligselskab i første omgang tegnede sig for, kom først senere i gang, bl.a. fordi det blev forsinket af et bygge- og anlægsstop, som regeringen den 12. april 1973 vedtog at iværksætte.

Men det blev ikke Glostrup, der skulle gennemføre planerne.

This entry was posted on Wednesday, October 23rd, 1974 at 10:19 am and is filed under You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.

